

at de benyttede sig af Laanevejen til et Arbejde som det, der her er Tale om, og som altsaa ikke kan siges at være rentabelt.

Jeg vil imidlertid særlig gentage min Tak for Lovforslagets Fremsættelse, for saa vidt angaar den Side, der vender mod Færøerne, og jeg vil meget ønske, at det maa faa en behagelig Gang gennem Rigsdagen, at det maa blive gennemført med den Lethed, som plejer at blive færøske Forslag til Del.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Jeg udtaler min bedste Tak for den Velvillie, hvormed dette Lovforslag om Forlængelse af den bestaaende Lov om Ydelse af Grundforbedringslaan er modtaget. Bortset fra et enkelt Parti, nemlig Retsforbundet — der synes at være Tilhænger af, at enhver Form for Laanevirksomhed eller Støtteforanstaltninger fra Statens Side bør bortfalde, og hvis Ordfører (Willesen) syntes at mene, at det vilde være tilstrækkelig Hjælp for Landbruget, om Staten lettede de tunge Skattebyrder, der hviler paa det, en Betragtning, jeg i og for sig ikke er uenig i, kun ser jeg ikke, at dette Partis særlige Skatteprogram indeholder Forslag om saadanne Lettelser for Landbruget —, men bortset fra dette Parti har der fra alle Partiers Side været udtalt Tilfredshed med, at denne Laanebevilling fornyes. Velvillien har endogsaa været saa stor fra to Partiers Side, nemlig Socialdemokratiet og det radikale Parti, at der er udtalt Ønske om, at Loven udvidedes paa forskellig Maade. Jeg maa heroverfor — mine Bemærkninger her gælder altsaa det ærede Medlem Hr. Bording først og fremmest, men ogsaa det ærede Medlem Hr. Jens Jensen, som gav denne Tale Tilslutning i det væsentlige — sige, at en Udvidelse af Rammerne til at omfatte, som det blev sagt, ogsaa større Landmænd i og for sig kunde tiltale mig. Jeg vil dog gøre opmærksom paa, at her ikke er Tale om at give Laanebevilling til ubemidlede Landmænd eller til smaa Landbrugere, at Loven ikke er en Undtagelseslov. Den større Landbruger kan ogsaa komme i Betragtning, saaledes som Bestemmelserne er affattet. Der er kun sat en Begrænsning med Hensyn til, hvor stort et Beløb der kan gives til den enkelte Landmand, og det er en Selvfølge, at naar den Begrænsning er sat ved 1 500 Kr., har denne Laanebevilling størst Betydning og størst Interesse for mindre Jordbrugere og mindre Betydning og Interesse for større Landbrugere. Men for saa vidt man ikke har den Opfattelse, at Sta-

ten kan stille ganske ubegrænsede Beløb til Raadighed — og det vil vist ingen hævde —, er det klart, at jo stærkere begrænset Laanet til den enkelte er, des flere kan komme i Betragtning, for saa vidt der er Brug for hele det Beløb, der kan stilles til Raadighed. Men her melder sig Spørgsmaalet om, hvor vidt der er Grund til at forhøje Beløbet. Jeg skal herom sige, at det er meget vanskeligt paa nærværende Tidspunkt at afgøre, om der foreligger Begrundelse for at forhøje Beløbet.

Til det ærede Medlem Hr. Bording maa jeg sige, at det forekommer mig, at det er paa et sent Tidspunkt, han kommer i Tanke om, at Beløbet bør forøges, thi det ærede Medlem har selv som Minister nedsat Beløbet. For Aaret 1925—26 var der bevilget 600 000 Kr., og skønt dette Beløb fuldt ud blev opbrugt, har det ærede Medlem for Finansaaret 1926—27, det Finansaar, vi lige er gaaet ud af, nedsat Bevillingen med 100 000 Kr. Som det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, blev i de tre første Aar — og jeg havde som Landbrugsminister den Ære første Gang at gennemføre denne Laanebevilling her i Tinget — Bevillingen langt fra opbrugt. Først i de sidste to Aar er det fulde Beløb kommet til Anvendelse. Jeg tror, at dette noget hænger sammen med, at i denne Bevillings første Tid havde vi, jeg vil ikke sige en Landbrugskrise, men dog vanskelige Kaar for Landbruget, paa Grund af Forholdene i 1921—22, hvor der skete en Valutastigning, hvad der gav Landbruget økonomisk vanskelige Vilkaar at arbejde under. Det viste sig da, at der i denne Periode ikke var saa stærkt Brug for Laan til Udførelse af Grundforbedringsarbejder. Det er ikke ganske udelukket, at noget lignende kunde vise sig som forbigaaende Fænomen i den Periode, vi nu er inde i. Men overfor Ønsket om, at en Del — der blev nævnt en Femtedel — skulde ydes som direkte Tilskud, maa jeg sige, at en Tilføjelse herom forekommer mig at ville være overordentlig betænkelig. Her er jo Tale om Foranstaltninger, der i sig selv skal være og maa anses for at være rentable — ellers er der ingen Grund til at udføre dem —, og hvis Sagen er forundersøgt paa tilstrækkelig Maade og underbygget med den faglige Viden, Tiden sidder inde med, bør saadanne Foranstaltninger udføres, medmindre de i sig selv er urentable. Det, det drejer sig om, er at skaffe Kapi-